

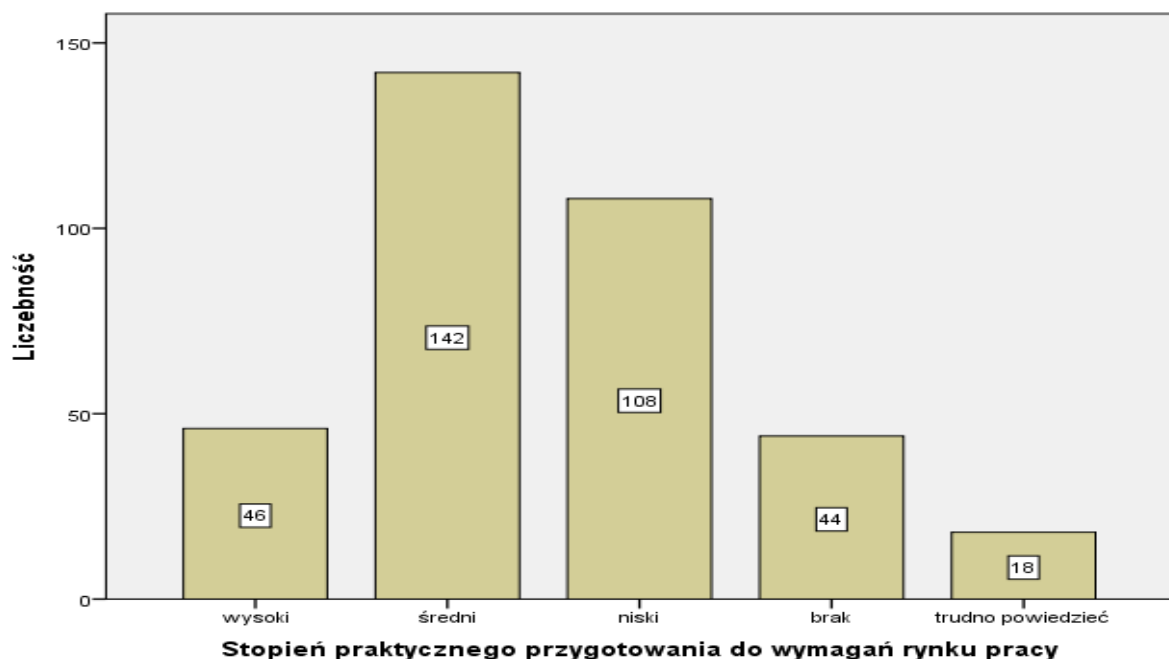
**Raport z badań dotyczących dostosowania kwalifikacji i kompetencji
absolwentów Politechniki Śląskiej do wymogów rynku pracy.**

Politechnika Śląska
Biuro Karier Studenckich

Gliwice' 2012

W badaniu dotyczącym przedsiębiorczości akademickiej oraz dostosowaniu kwalifikacji i kompetencji absolwentów Politechniki Śląskiej do wymagań rynku pracy wzięło udział 1358 osób. Wśród badanych znalazło się 599 kobiet (44,1%) oraz 759 mężczyzn (55,9%). Respondenci reprezentowali studentów 11 wydziałów Politechniki Śląskiej, uczących się w trybie stacjonarnym i niestacjonarnym. Zdecydowana większość badanych mieszka na stałe w miastach: 24,7% w miejscowości powyżej 200 tys. mieszkańców, 23,6% w mieście od 100 tys. do 200 tys. mieszkańców, 27,6% od 20 tys. do 100 tys., a 11% w mieście do 10 tys. mieszkańców. Tylko 12,9% badanych mieszkało na stałe na wsi.

W pierwszym pytaniu ankiety poproszono badanych o ocenę własnego przygotowania do wymogów rynku pracy w dwóch wymiarach: praktycznym i teoretycznym.

W przypadku przygotowania praktycznego badani najczęściej oceniali je jako średnie (39,8%) lub niskie (30,7%). Tylko niewiele ponad 12% uważa stopień swojego praktycznego przygotowania w tym zakresie za wysoki. Mniej więcej taki sam odsetek studentów czyje się w ogóle nieprzygotowanych praktycznie do wejścia na rynek pracy. Nieco lepiej swoje praktyczne przygotowanie oceniają studenci niestacjonarni niż stacjonarni. Wyżej oceniają się w tym względzie mężczyźni (15,4% - wysoki stopień, 41,5% - średni) niż kobiety (9,7% - wysoki, 37,7% - średni). Najmocniej przekonani o swoim wysokim przygotowaniu praktycznym są studenci Wydziałów Budownictwa oraz Górnictwa i Geologii, najslabiej Wydziału Chemicznego i Wydziału Inżynierii Biomedycznej.

		stopień praktycznego przygotowania do wymagań rynku pracy				
		wysoki	średni	niski	brak	trudno powiedzieć
wydział	Automatyki, Elektroniki i Informatyki	9,1%	50,0%	31,8%	4,5%	4,5%
	Budownictwa	100,0%				
	Chemiczny	20,0%		40,0%	40,0%	
	Elektryczny	28,6%	38,1%	23,8%	4,8%	4,8%
	Górnictwa i Geologii	64,3%	14,3%	21,4%		
	Inżynierii Biomedycznej		25,0%	75,0%		
	Inżynierii Środowiska i Energetyki	9,6%	40,9%	30,4%	12,2%	7,0%
	Mechaniczny Technologiczny		50,0%	37,5%	12,5%	
	Inżynierii Materiałowej i Metalurgii	4,2%	54,2%	25,0%	12,5%	4,2%
	Organizacji i Zarządzania	9,6%	36,0%	33,3%	17,5%	3,5%
	Transportu	15,4%	61,5%	15,4%		7,7%
	Ogółem	12,6%	39,8%	30,7%	12,3%	4,6%

Tabela krzyżowa wydział * stopień praktycznego przygotowania do wymagań rynku pracy

Swoje przygotowanie teoretyczne badani ocenili znacznie lepiej niż praktyczne. Prawie ¼ respondentów określiła je jako wysokie, a ponad połowa (54,6%) jako średnie. Tylko 2,1% odpowiedziało, że są zupełnie nieprzygotowani. Nieco lepiej swoje przygotowanie teoretyczne oceniają mężczyźni niż kobiety i studenci niestacjonarni niż stacjonarni, którzy jednak rzadziej też czują się słabo i całkowicie nieprzygotowani.

		stopień teoretycznego przygotowania do wymagań rynku pracy					Ogółem
		wysoki	średni	niski	brak	trudno powiedzieć	
płeć	kobieta	20,5%	55,0%	14,6%	0,7%	9,3%	100,0%
	mężczyzna	28,0%	54,3%	9,7%	3,2%	4,8%	100,0%
Ogółem		24,6%	54,6%	11,9%	2,1%	6,8%	100,0%

Tabela krzyżowa płeć * stopień teoretycznego przygotowania do wymagań rynku pracy

		stopień teoretycznego przygotowania do wymagań rynku pracy				
		wysoki	średni	niski	brak	trudno powiedzieć
tryb studiów	stacjonarny	24,2%	55,8%	11,3%	1,5%	7,1%
	niestacjonarny	44,4%	22,2%	22,2%	11,1%	
Ogółem		24,8%	54,9%	11,6%	1,8%	6,9%

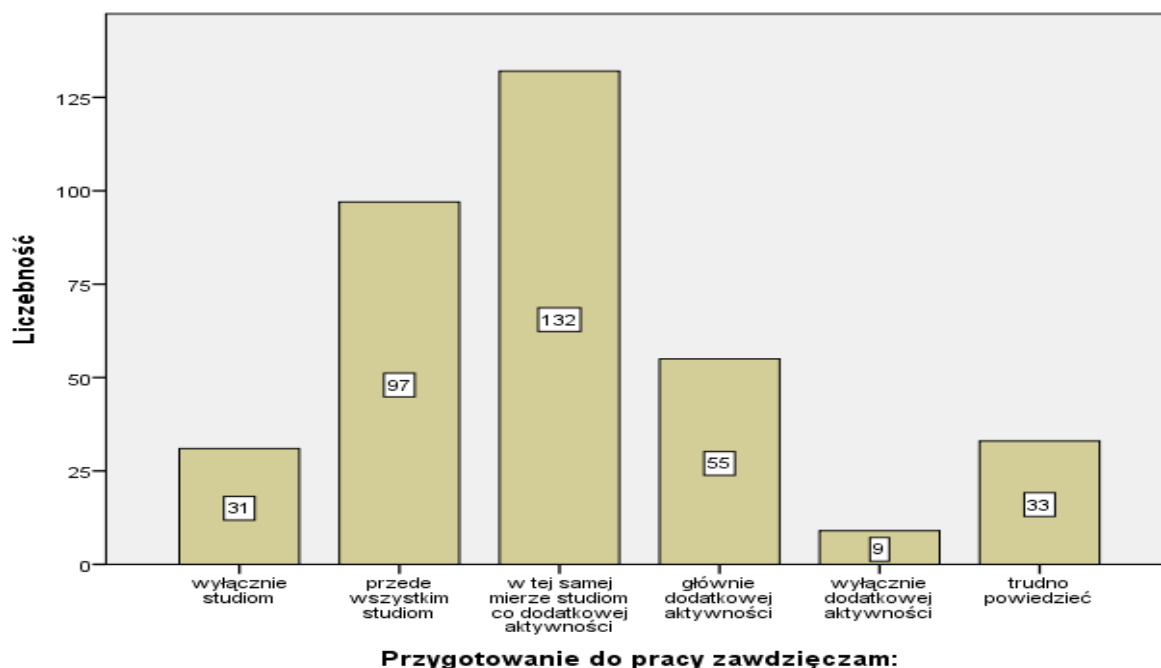
Tabela krzyżowa tryb studiów * stopień teoretycznego przygotowania do wymagań rynku pracy

Najpewniejsi co do własnego przygotowania teoretycznego są studenci Wydziałów Automatyki, Elektroniki i Informatyki oraz Wydziału Chemicznego. Najniżej swoje przygotowanie w tym wymiarze ocenili respondenci z Wydziału Inżynierii Biomedycznej.

		stopień teoretycznego przygotowania do wymagań rynku pracy				
		wysoki	średni	niski	brak	trudno powiedzieć
Wydział	Automatyki, Elektroniki i Informatyki	40,9%	59,1%			
	Budownictwa		100,0%			
	Chemiczny	40,0%				60,0%
	Elektryczny	25,0%	45,0%	20,0%		10,0%
	Górnictwa i Geologii	35,7%	57,1%	7,1%		
	Inżynierii Biomedycznej		25,0%	75,0%		
	Inżynierii Środowiska i Energetyki	33,6%	54,5%	4,5%	1,8%	5,5%
	Mechaniczny Technologiczny	18,8%	68,8%	6,2%	6,2%	
	Inżynierii Materiałowej i Metalurgii	4,5%	77,3%	13,6%		4,5%
	Organizacji i Zarządzania	17,3%	50,9%	18,2%	3,6%	10,0%
	Transportu	15,4%	61,5%	23,1%		
Ogółem		24,6%	54,6%	11,9%	2,1%	6,8%

Tabela krzyżowa Wydział * stopień teoretycznego przygotowania do wymagań rynku prac

W drugim pytaniu respondenci mieli określić w jakiej mierze swoje przygotowanie do pracy i kariery zawodowej zawdzięczają studiom a w jakiej własnej dodatkowej aktywności. Badani najczęściej odpowiadali, że równie ważne dla nich jest ukończenie studiów jak i dodatkowa aktywność. Odpowiedzi takiej udzieliło ponad 37% respondentów. Prawie taki sam odsetek twierdzi, że swoje przygotowanie zawdzięcza wyłącznie lub przede wszystkim studiom. Tylko 17,5% widzi tu zasługę wyłącznie bądź przede wszystkim własnej aktywności.

W odpowiedzi na powyższe pytanie nie odnotowano istotnych różnic pomiędzy mężczyznami a kobietami. Można za to zauważyć, że studenci niestacjonarni zdecydowanie rzadziej niż pozostali przypisują swoje przygotowanie wyłącznie lub przede wszystkim studiom (w sumie 11,1%). Na znaczenie wiedzy zdobytej na studiach częściej niż ogół badanych wskazują studenci Wydziału Automatyki, Elektroniki i Informatyki, Wydziału Elektrycznego oraz Inżynierii Środowiska i Energetyki. Zdecydowanie najrzadziej odpowiedzi te wymieniaли studenci Wydziału Górnictwa i Geologii. Znaczenie własnej aktywności w zdobyciu odpowiedniego przygotowania do pracy znacznie częściej od reszty badanych podkreślali respondenci z Wydziału Budownictwa.

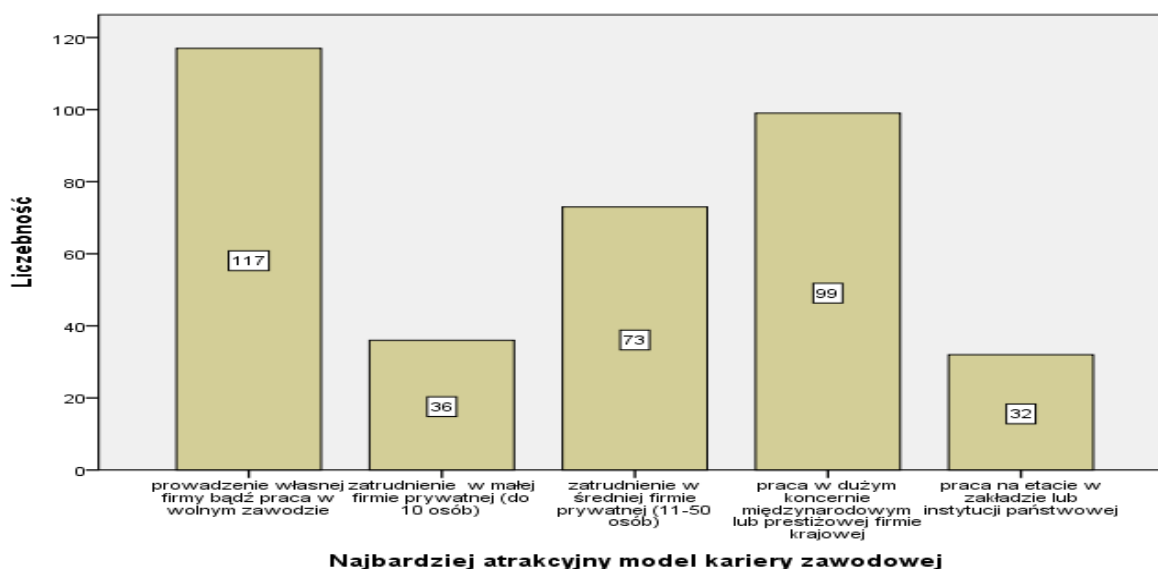
% z Wydział

	przygotowanie do pracy zawdzięczam:					
	wyłącznie studiom	przede wszystkim studiom	w tej samej mierze studiom co dodatkowej aktywności	głównie dodatkowej aktywności	wyłącznie dodatkowej aktywności	trudno powiedzieć
Automatyki, Elektroniki i Informatyki	4,5%	45,5%	27,3%	18,2%	4,5%	
Budownictwa				100,0%		
Wydział Chemiczny		40,0%	40,0%			20,0%
Elektryczny		47,6%	33,3%	9,5%		9,5%
Górnictwa i Geologii		7,1%	42,9%	35,7%		14,3%
Inżynierii Biomedycznej		25,0%	75,0%			

Inżynierii Środowiska i Energetyki	12,2%	33,9%	39,1%	7,8%		7,0%
Mechaniczny Technologiczny	6,2%	6,2%	56,2%	25,0%		6,2%
Inżynierii Materiałowej i Metalurgii	8,3%	25,0%	41,7%	20,8%		4,2%
Organizacji i Zarządzania	11,4%	17,5%	33,3%	18,4%	5,3%	14,0%
Transportu		41,7%	33,3%	25,0%		
Ogółem	8,9%	27,3%	37,4%	15,5%	2,0%	8,9%

Tabela krzyżowa Wydział * przygotowanie do pracy zawodniczym:

W kolejnym pytaniu poproszono badanych o wskazanie preferowanego modelu kariery zawodowej. Jako najbardziej atrakcyjny model respondenci wymieniali najczęściej prowadzenie własnej firmy bądź pracę w wolnym zawodzie na własny rachunek- 33%. Z dość dużym zainteresowaniem spotkała się również praca w dużym koncernie międzynarodowym lub prestiżowej firmie krajowej, którą wskazało 27,9%. Najmniej atrakcyjna dla badanych okazała się być praca na etacie w zakładzie lub instytucji państwowej.

Mężczyźni nieco częściej od kobiet preferują prowadzenie własnej firmy, pracę w wolnym zawodzie oraz pracę w dużym koncernie międzynarodowym lub prestiżowej firmie krajowej. Kobiety częściej od mężczyzn preferują pracę w małej lub średniej firmie prywatnej bądź na etacie w firmie państwowej. Pewne różnice zarysowały się również pomiędzy studentami stacjonarnymi i niestacjonarnymi. Ci drudzy znacznie chętniej od reszty deklarują chęć zatrudnienia się w małej firmie prywatnej. Model ten jako najatrakcyjniejszy wskazała 1/3 tej kategorii. Prowadzenie własnej firmy jako preferowany model kariery szczególnie często wskazywali respondenci z Wydziałów Inżynierii Biomedycznej, Organizacji i Zarządzania oraz Górnictwa i Geologii. Pracę w małej firmie prawie dwa razy częściej od ogółu wymianiali studenci Wydziału Elektrycznego. Prywatna firma średniej wielkości to z kolei miejsce gdzie szczególnie chętnie zatrudniliby się studenci Wydziału Inżynierii Materiałowej i Metalurgii (52,2% przy tylko 20,1% ogółu badanych). Najmniej popularny model kariery – pracę na etacie – stosunkowo najczęściej wybierały osoby studiujące na Wydziale Chemicznym.

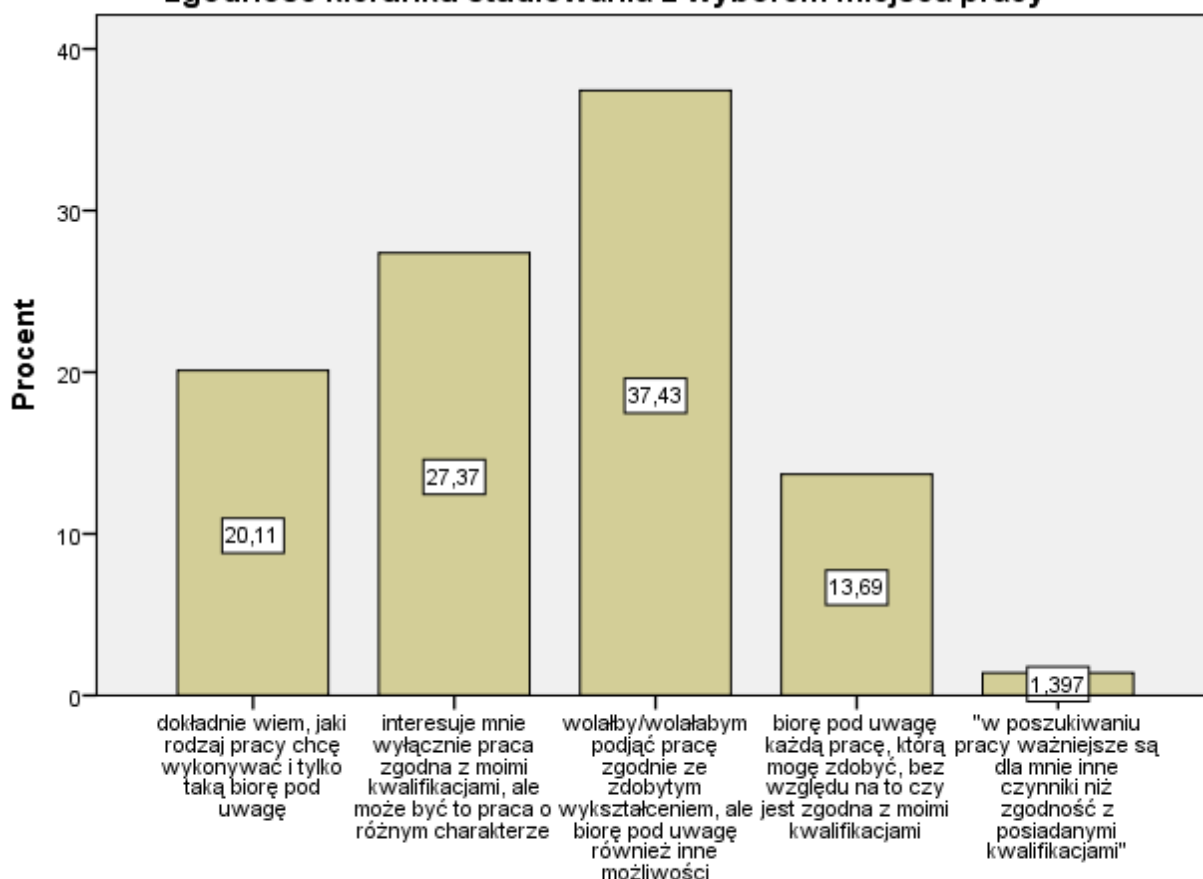
	najbardziej atrakcyjny model kariery zawodowej				
	prowadzenie własnej firmy bądź praca w wolnym zawodzie	zatrudnienie w małej firmie prywatnej (do 10 osób)	zatrudnienie w średniej firmie prywatnej (11-50 osób)	praca w dużym koncernie międzynarodowym lub prestiżowej firmie krajowej	praca na etacie w zakładzie lub instytucji państwowej
Automatyki, Elektroniki i Informatyki	31,8%	4,5%	13,6%	36,4%	13,6%
Budownictwa				100,0%	
Chemiczny	20,0%		20,0%	40,0%	20,0%
Elektryczny	19,0%	19,0%	33,3%	28,6%	
Górnictwa i Geologii	42,9%	7,1%	14,3%	28,6%	7,1%
Inżynierii Biomedycznej	50,0%			50,0%	
Inżynierii Środowiska i Energetyki	30,4%	6,1%	17,4%	34,8%	11,3%
Mechaniczny Technologiczny	43,8%	12,5%	12,5%	31,2%	
Inżynierii Materiałowej i Metalurgii	21,7%	4,3%	52,2%	17,4%	4,3%
Organizacji i Zarządzania	40,4%	14,9%	18,4%	17,5%	8,8%

Transportu	23,1%	15,4%	15,4%	30,8%	15,4%
Ogółem	33,3%	10,1%	20,1%	27,6%	8,9%

Tabela krzyżowa Wydział * najbardziej atrakcyjny model kariery zawodowej

W kolejnym pytaniu poproszono respondentów aby określili jakie znaczenie w poszukiwaniu pracy ma dla nich zgodność z ukończonym kierunkiem studiów. Okazało się, że dla zdecydowanej większości jest to istotny czynnik, ale niekoniecznie decydujący. Tylko 1/5 badanych wie dokładnie jaką pracę chce wykonywać i tylko ją bierze pod uwagę w swoich poszukiwaniach. Nieco więcej, bo ponad 27%, bierze pod uwagę pracę o różnym charakterze, pod warunkiem, że będzie ona zgodna z posiadanymi przez nich kwalifikacjami. Ponad połowa respondentów brała pod uwagę możliwość podjęcia pracy, której charakter jest niezwiązany ze zdobytym wykształceniem. Nieco ponad 37% badanych wolałoby co prawda wykonywać pracę zgodną z kwalifikacjami ale bierze pod uwagę także inne możliwości. 15% bierze pod uwagę każdą pracę bez względu na jej zbieżność z wykształceniem.

zgodność kierunku studiowania z wyborem miejsca pracy

zgodność kierunku studiowania z wyborem miejsca pracy

Mężczyźni okazali się trochę bardziej zdeterminowani do poszukiwania jednej, dokładnie określonej pracy (23,1% wobec 16,9% kobiet). Wśród kobiet częściej niż wśród mężczyzn zdarzają się osoby, które co prawda wolałyby zajęcie zgodne z posiadanym wykształceniem, ale rozważające również inne możliwości (K- 46,1%, M – 30,3%). Co ciekawe, deklarację zainteresowania wyłącznie pracą zgodną z kwalifikacjami, częściej składali studenci niestacjonarni niż stacjonarni.

% z tryb studiów

	zgodność kierunku studiowania z wyborem miejsca pracy				
	dokładnie wiem, jaki rodzaj pracy chcę wykonywać i tylko taką biorę pod uwagę	interesuje mnie wyłącznie praca zgodna z moimi kwalifikacjami, ale może być to praca o różnym charakterze	wolałby/wolałabym podjąć pracę zgodnie ze zdobytym wykształceniem, ale biorę pod uwagę również inne możliwości	biorę pod uwagę każdą pracę, którą mogę zdobyć, bez względu na to czy jest zgodna z moimi kwalifikacjami	w poszukiwaniu pracy ważniejsze są dla mnie inne czynniki niż zgodność z posiadanymi kwalifikacjami
stacjonarny	19,6%	27,0%	38,0%	13,9%	1,5%
niestacjonarny	22,2%	44,4%	33,3%		
Ogółem	19,7%	27,5%	37,9%	13,6%	1,4%

Tabela krzyżowa tryb studiów * zgodność kierunku studiowania z wyborem miejsca pracy

Najwyższy odsetek badanych posiadających dokładnie określoną wizję poszukiwanej pracy stwierdzono wśród studentów Wydziału Automatyki, Elektroniki i Informatyki (36,4%) oraz Wydziału Mechanicznego Technologicznego (31,2%). Respondenci biorący pod uwagę różny charakter pracy, ale koniecznie zgodnej ze zdobytym wykształceniem stanowili większość wśród studentów Wydziału Górnictwa i Geologii (64,3%). Postawa taka była też częsta wśród studentów Wydziału Elektrycznego i Inżynierii Biomedycznej.

% z Wydział

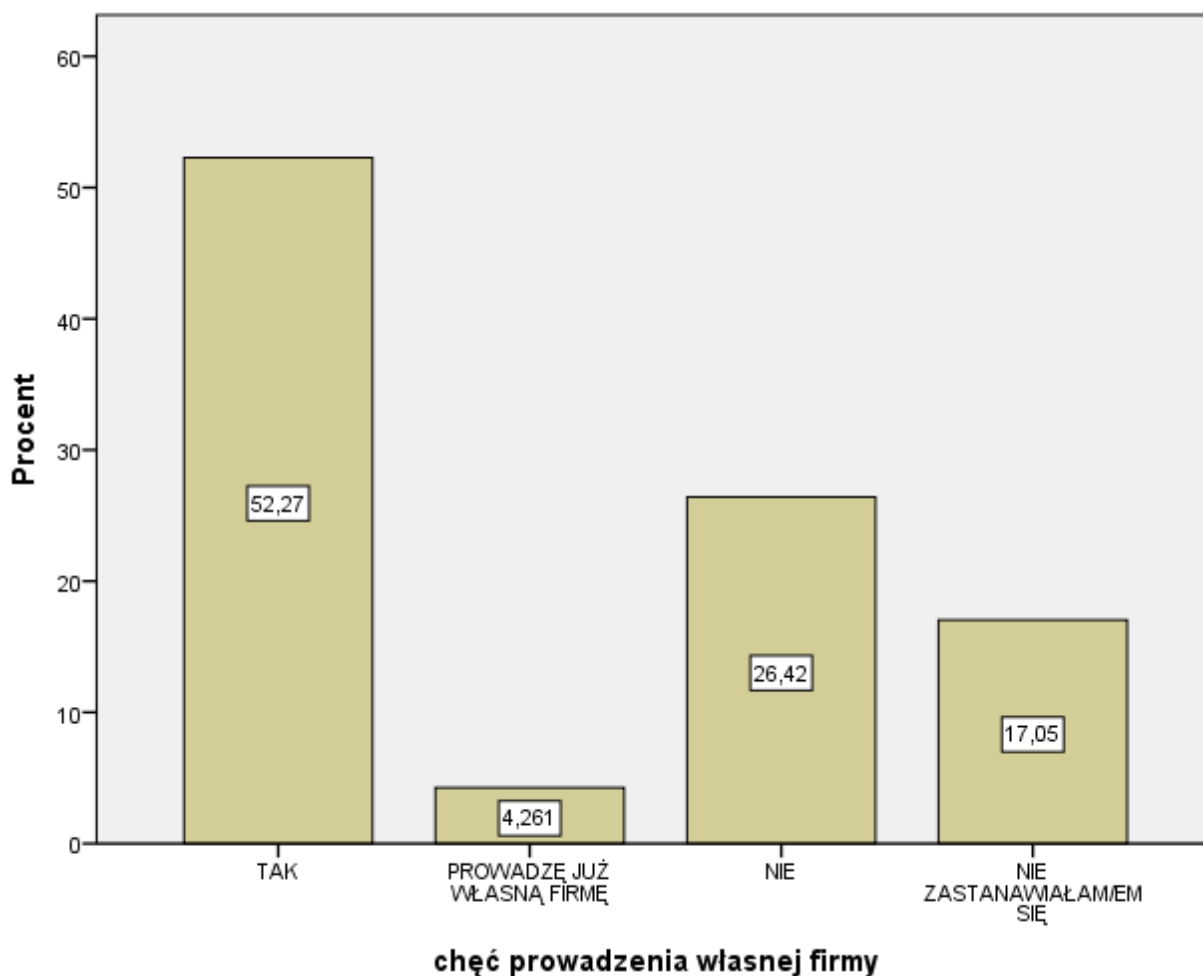
	zgodność kierunku studiowania z wyborem miejsca pracy				
	dokładnie wiem, jaki rodzaj pracy chcę wykonywać i tylko taką biorę pod uwagę	interesuje mnie wyłącznie praca zgodna z moimi kwalifikacjami, ale może być to praca o różnym charakterze	wolałby/wolałabym podjąć pracę zgodnie ze zdobytym wykształceniem, ale biorę pod uwagę również inne możliwości	biorę pod uwagę każdą pracę, którą mogę zdobyć, bez względu na to czy jest zgodna z moimi kwalifikacjami	w poszukiwaniu pracy ważniejsze są dla mnie inne czynniki niż zgodność z posiadanymi kwalifikacjami
Automatyki, Elektroniki i Informatyki	36,4%	13,6%	31,8%	13,6%	4,5%
Budownictwa				100,0%	
Chemiczny	20,0%	20,0%	60,0%		
Elektryczny	9,5%	47,6%	38,1%	4,8%	
Górnictwa i Geologii	7,1%	64,3%	21,4%	7,1%	
Inżynierii Biomedycznej		50,0%	50,0%		
Inżynierii Środowiska i Energetyki	26,1%	32,2%	32,2%	8,7%	0,9%
Mechaniczny-Technologiczny	31,2%	12,5%	37,5%	18,8%	
Inżynierii Materiałowej i Metalurgii	4,2%	20,8%	58,3%	12,5%	4,2%
Organizacji i Zarządzania	18,4%	20,2%	41,2%	19,3%	0,9%
Transportu	7,7%	23,1%	38,5%	23,1%	7,7%
Ogółem	20,1%	27,2%	37,8%	13,5%	1,4%

Tabela krzyżowa Wydział * zgodność kierunku studiowania z wyborem miejsca pracy

Następne pytanie dotyczyło czynników, które zdaniem badanych mają wpływ na decyzję pracodawcy zatrudniającego absolwenta studiów wyższych. Respondenci mogli wskazać maksymalnie 3 najistotniejsze ich zdaniem czynniki. Ponad połowa badanych wymieniła posiadane kwalifikacje (rozumiane jako znajomość narzędzi pracy i metod) oraz przygotowanie praktyczne. Ponad 1/3 za istotne czynniki uznała znajomość języków obcych i przygotowanie praktyczne. Często wskazywana również na dyspozycyjność, umiejętności interpersonalne i chęć podnoszenia kwalifikacji. Inne czynniki pojawiały się w odpowiedziach znacznie rzadziej.

Motywacje do działania	38,7%
Przygotowanie praktyczne	52,6%
Dyspozycyjność	29,%
Umiejętności interpersonalne	29,1%
Chęć podnoszenia kwalifikacji	23,8%
Oceny uzyskiwane w trakcie studiów	5,4%
Przygotowanie teoretyczne	7,4%
Kwalifikacje	55,9%
Aktywność studencka (członkostwo w organizacjach, kołach naukowych)	5,4%
Tryb studiowania (stacjonarny, niestacjonarny)	7,5%
Znajomość języków obcych	35%

Kolejne pytanie ankiety dotyczyło prowadzenia własnej firmy przez osoby kończące studia w Politechnice Śląskiej. Ponad połowa badanych wyraziła chęć prowadzenia w przyszłości działalności na własny rachunek. Niewielki odsetek respondentów (4,2%) działalność taką prowadził już w momencie przeprowadzania badań. Siedemnaście procent osób biorących udział w badaniach nie zastanawiała się jeszcze nad ewentualną pracą na własny rachunek. Trochę ponad ¼ respondentów nie bierze takiej możliwości w ogóle pod uwagę.

Mężczyźni nieco częściej niż kobiety prowadzą własną firmę (M – 5,2%, K – 3,3%) i deklarują zamiar prowadzenia działalności w przyszłości (M - 52,6%, K – 46,4%). Interesująco prezentują się dane dotyczące respondentów ze studiów niestacjonarnych. Kategoria ta ma dokładne ukształtowaną postawę wobec tej kwestii. Znacznie wyższy ich odsetek, w zestawieniu z ogółem badanych, prowadzi już działalność na własny rachunek (22,2%), dużo częściej też są pewni, że taka opcja ich nie interesuje (55,6%). W grupie tej nie było za to nikogo kto odpowiedział, że nie zastanawiał się nad tym.

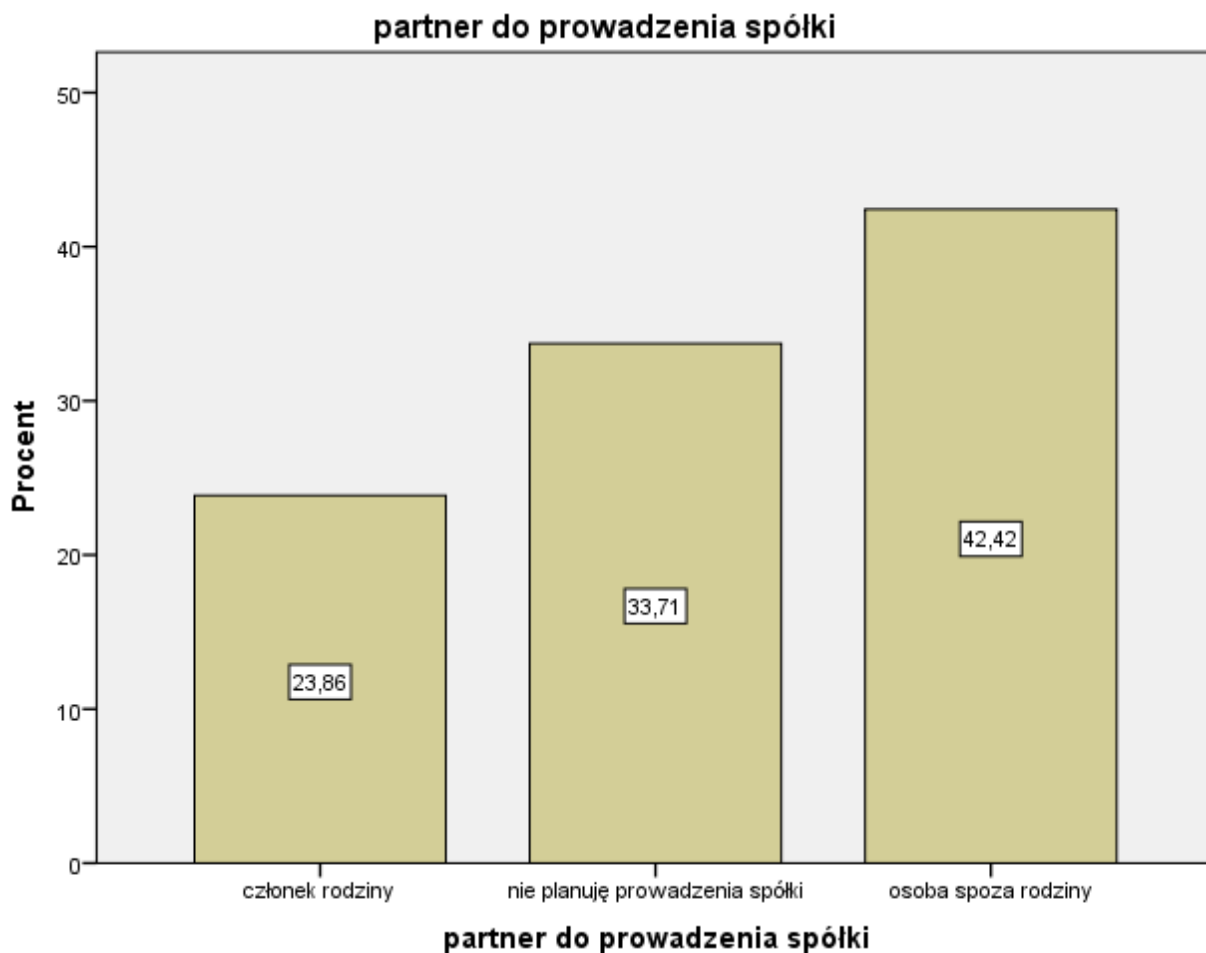
Wśród badanych, którzy już prowadzą własną firmę największy odsetek odnotowano wśród studentów Wydziału Górnictwa i Geologii oraz Wydziału Mechaniczno – Technologicznego. Najwyższy odsetek planujących założenie własnej firmy występował wśród badanych z Wydziału Elektrycznego, Mechanicznego Technologicznego oraz Organizacji i Zarządzania. Osoby zdecydowanie odrzucające możliwość prowadzenia własnej działalności najczęściej pojawiały się na Wydziałach: Inżynierii Materiałowej i Metalurgii oraz Transportu.

% z Wydział

	chęć prowadzenia własnej firmy			
	TAK	PROWADZĘ JUŻ WŁASNĄ FIRME	NIE	NIE ZASTANAWIAŁAM/EM SIĘ
Automatyki, Elektroniki i Informatyki	50,0%	4,5%	27,3%	18,2%
Budownictwa				100,0%
Chemiczny	40,0%		20,0%	40,0%
Elektryczny	61,9%	4,8%	23,8%	9,5%
Górnictwa i Geologii	28,6%	21,4%	28,6%	21,4%
Inżynierii Biomedycznej	25,0%		25,0%	50,0%
Inżynierii Środowiska i Energetyki	53,9%	1,7%	24,3%	20,0%
Mechaniczny Technologiczny	56,2%	12,5%	25,0%	6,2%
Inżynierii Materiałowej i Metalurgii	39,1%		43,5%	17,4%
Organizacji i Zarządzania	55,8%	5,3%	23,9%	15,0%
Transportu	53,8%		38,5%	7,7%
Ogółem	52,2%	4,3%	26,2%	17,3%

Tabela krzyżowa Wydział * chęć prowadzenia własnej firmy

Wśród osób niewykluczających prowadzenia własnej firmy 2/3 bierze pod uwagę wejście w spółkę. Dla 24% tej grupy preferowanym partnerem w spółce jest ktoś z rodziny. Prowadzenie spółki z osobą spoza rodziny częściej biorą pod uwagę mężczyźni (44,5%) niż kobiety (38,7%). Spółkę jako formę prowadzonej działalności znacznie rzadziej od ogółu badanych brali pod uwagę studenci niestacjonarni. Aż 80% z nich w ogóle nie rozważa takiej możliwości, a 20% planuje spółkę z kimś spoza własnej rodziny.

Największy odsetek planujących założenie spółki można spotkać wśród studentów Wydziału Inżynierii Środowiska i Energetyki, Wydziału Automatyki, Elektroniki i Informatyki oraz Wydziału Organizacji i Zarządzania. Spółka z członkiem rodziny szczególnie popularna jest wśród studentów Wydziału Organizacji i Zarządzania oraz Wydziału Inżynierii Biomedycznej. Osoby spoza rodziny jako partnerzy w spółce preferowani byli przez badanych z Wydziału Mechanicznego technologicznego oraz Elektrycznego.

% z Wydział

	partner do prowadzenia spółki			Ogółem
	członek rodziny	nie planuję prowadzenia spółki	osoba spoza rodziny	
Wydział Automatyki, Elektroniki i Informatyki	29,4%	29,4%	41,2%	100,0%
Wydział Budownictwa		100,0%		100,0%
Wydział Chemiczny	25,0%	50,0%	25,0%	100,0%
Wydział Elektryczny	18,8%	31,2%	50,0%	100,0%

Górnictwa i Geologii		60,0%	40,0%	100,0%
Inżynierii Biomedycznej	33,3%	66,7%		100,0%
Inżynierii Środowiska i Energetyki	22,2%	28,9%	48,9%	100,0%
Mechaniczny Technologiczny		33,3%	66,7%	100,0%
Inżynierii Materiałowej i Metalurgii	21,4%	50,0%	28,6%	100,0%
Organizacji i Zarządzania	32,2%	29,9%	37,9%	100,0%
Transportu	22,2%	44,4%	33,3%	100,0%
Ogółem	24,0%	33,5%	42,6%	100,0%

Tabela krzyżowa Wydział * partner do prowadzenia spółki

Niestety tylko niewielka część planujących prowadzenie firmy ma konkretny pomysł na prowadzenie tej działalności. Spośród badanych tylko 14,5% przedstawiło swoje pomysły. Znacznie częściej byli to studenci niestacjonarni spośród których 40% ma bardziej skonkretyzowaną ideę własnej działalności. Wśród wskazanych przez studentów pomysłów znalazły się m.in.

- recykling oraz handel towarami wtórnymi,
- zakład produkcyjny zabawek,
- warsztat samochodowy,
- podwykonawstwo,
- kawiarnia, restauracja,
- firma logistyczna,
- lakiernia samochodowa,
- gabinet psychologiczny,
- firma związana z odnawialnymi źródłami energii,
- firma wykonawcza w zakresie instalacje + baseny,
- firma sprzedająca pomysły na firmę,
- firma projektowa,
- firma instalacyjna,
- przedsiębiorstwo zajmujące się budową wiatraków.

Badanych studentów poproszono w kolejnym pytaniu o wskazanie trzech najważniejszych korzyści płynących z prowadzenia własnej działalności gospodarczej. Respondenci najczęściej wskazywali na możliwość wykonywania pracy, którą się naprawdę interesują, jednocześnie zarabiając na własne utrzymanie i to więcej niż w innej pracy. Istotne czynniki to także większa samodzielność i niezależność z którą wiąże się możliwość samodzielnego planowania czasu pracy. Nieco rzadziej zwracano uwagę na satysfakcję jaką może dawać prowadzenie własnej firmy. Ten aspekt okazał się istotny dla nieco ponad 1/5 badanych.

Można robić to co się lubi i zarabiać na swoje utrzymanie	49,7%
Można pracować na własny rachunek, a tym samym więcej zarobić	48,6%
Większa niezależność i samodzielność	46,9%
Można być swoim szefem	45,5%
Można samodzielnie planować czas pracy	37,4%
Dla własnej satysfakcji	21,5%
Można wykorzystać system podatkowy na swoją korzyść	11,2%
Obawiam się, że nie znajdę zatrudnienia w obcej firmie	7,8%

Oprócz korzyści płynących z prowadzenia firmy respondenci wskazywali również na przeszkody, które ich zdaniem mogą utrudniać to zadanie. Osoby planujące działalność na własny rachunek najbardziej obawiają się kwestii finansowych i biurokratycznych. Ponad połowa badanych wskazała na wysokie koszty utrzymania firmy i wysokie obciążenia podatkowe, konieczność poniesienie dużych nakładów finansowych związanych z rozpoczęciem działalności oraz zbyt dużą ich zdaniem ilość formalności do załatwienia. Znacznie rzadziej wymieniano takie czynniki jak: duża odpowiedzialność, czy problemy lokalowe. Tylko nieco ponad 1/3 badanych jako przeszkodę postrzega posiadanie zbyt małej wiedzy na temat prowadzenia własnej firmy. Pojedyncze osoby wskazywały również na takie przeszkody jak: mała znajomość ludzi z branży, duża konkurencja na rynku, nieprzychylność Urzędu Skarbowego, brak zapotrzebowania na rynku i konieczność dużego zaangażowania.

Wysokie koszty/podatki utrzymania firmy	61,2%
Zbyt dużo formalności	60,6%
Mam za mało wiedzy na temat prowadzenia własnej firmy	36,1%
Zbyt duże nakłady finansowe	53,0%
Duża odpowiedzialność	32,6%
Problemy lokalowe	17,9%

Tabela: Przeszkody utrudniające prowadzenie własnej działalności gospodarczej.

Zbyt niski poziom posiadanej wiedzy na temat prowadzenia firmy jako jedną z najważniejszych przeszkód w prowadzeniu działalności wskazało tylko 36% badanych. Okazało się jednak, że znacznie większa część respondentów (69,5%) jest zainteresowana pozyskaniem specjalistycznej wiedzy na ten temat. Zainteresowanie takie deklarowali nieco częściej mężczyźni (72,3%) niż kobiety (66%). Znacznie rzadziej chęć pozyskania wiedzy z tego zakresu zgłaszali za to studenci niestacjonarni (tylko 25% tej kategorii). Największe zainteresowanie przejawiają studenci Wydziału Chemicznego, Wydziału Elektrycznego oraz Wydziału Inżynierii Środowiska i Energetyki.

% z wydział

	zainteresowanie pozyskaniem wiedzy specjalistycznej na temat prowadzenia firmy		Ogółem
	tak	nie	
Automatyki, Elektroniki i Informatyki	38,1%	61,9%	100,0%
Budownictwa		100,0%	100,0%
Chemiczny	100,0%		100,0%
Elektryczny	90,0%	10,0%	100,0%
Górnictwa i Geologii	50,0%	50,0%	100,0%
Inżynierii Biomedycznej	75,0%	25,0%	100,0%
Inżynierii Środowiska i Energetyki	82,3%	17,7%	100,0%
Mechaniczny Technologiczny	60,0%	40,0%	100,0%
Inżynierii Materiałowej i Metalurgii	39,1%	60,9%	100,0%

Organizacji i Zarządzania	68,1%	31,9%	100,0%
Transportu	69,2%	30,8%	100,0%
Ogółem	69,5%	30,5%	100,0%

Tabela krzyżowa wydział * zainteresowanie pozyskiwaniem wiedzy specjalistycznej na temat prowadzenia firmy

Zapytani o formy przekazywania wiedzy na temat prowadzenia firmy z jakich najchętniej by skorzystali badani najczęściej wskazywali na szkolenia i warsztaty. Stosunkowo często wymieniano także spotkania z przedsiębiorcami oraz wyjazdy szkoleniowe.

	Procent
warsztaty	31,4%
szkolenia	41,3%
wykłady	9,5%
konferencje	9,3%
seminaria	4,8%
indywidualne konsultacje z ekspertami	9,3%
spotkania z przedsiębiorcami	17,4%
wyjazdy szkoleniowe	17,7%

forma pozyskiwania wiedzy na temat prowadzenia własnej firmy

Wyniki przeprowadzonych badań świadczą o tym, że większość studentów Politechniki Śląskiej na finiszu swojej edukacji nie ma jeszcze dokładnie sprecyzowanej wizji kariery zawodowej. Jedną z poważnie rozważanych opcji jest praca na własny rachunek. Dla 1/3 badanych jest to model kariery, który realizowaliby najchętniej, a ponad połowa bierze taką możliwość pod uwagę i ma poczynione w tym względzie pewne plany. Badani obok zalet prowadzenia własnej firmy dostrzegają również przeszkody i trudności z tym związane. Brak wystarczającej wiedzy z tej dziedziny nie jest co prawda postrzegany jako jedna z najistotniejszych przeszkód, ale dość powszechna deklaracja chęci poszerzenia jej mówi o posiadaniu świadomości znaczenia jakie może odegrać jej odpowiedni zasób w powodzeniu przyszłych działań na tym polu.